

Csapókerti Szomszédsági Nap

A Csapókerti Szomszédsági Nap története 2003-ra nyúlik vissza. Akkor a frissen felkészített szomszédsági önkéntesek bemutatása, megismertése köré szerveződött egy, a szomszédságnak, sőt, Debrecen északkeleti városrésze lakóinak szóló rendezvény, ami az idők során a civil szervezetek, kulturális intézmények példaértékű együttműködésévé vált.

A szereplők tervezik és készülnek a helyi civil szervezetek ünnepeire, ahol bemutatják, megmutatják magukat a helyi polgárok és egymás számára. Az érdeklődőknek lehetőségük nyílik a nekik tetsző civil szervezethez való csatlakozásra, a civil szervezetek-

nek pedig újabb együttműködések, közös tevékenységek kialakítására. 2018-ban már a XIV. Csapókerti Szomszédsági Napot fogjuk megrendezni Debrecenben, a Süveg utcán, a DMK Csapókerti Közösségi Háza előtti utcaszakaszon.

A XIII. Csapókerti Szomszédsági Napot 2017. szeptember 23-án rendeztük meg, a Csapókerti Baráti Kör Egyesület és a Debreceni Művelődési Központ Csapókerti Közösségi Háza együttműködésében.

A kezdetek

Az Életfa Segítő Szolgálat Egyesület 1989-ben alakult Debrecenben, a Horváth Árpád Művelődési Házban (1990 óta Csapókerti Kö-

zösségi Ház). Az Életfa Egyesület célja egy olyan új integrált intézmény modelljének kialakítása volt – biztosítva a Debrecen-Csapókert városrész családsegítő, mentálhigiénés alapellátását –, amely az országban szinte egyedülálló kezdeményezés volt. Az egyesület célja a helyi társadalom fejlesztése, a humán szolgáltatások széles skáláját felvállaló preventív szolgáltató, gondozó és fejlesztő, a settlement hagyományait újjáélesztő és továbbfejlesztő intézménytípus kialakítása volt. A modell integrálta a közösségi, a közművelődési, a családsegítő- és gyermekjóléti szolgáltatásokat, az ifjúság perifériára sodródó csoportjaival való foglalkozást és az idősgondozás feladatait.

Az Életfa Egyesület 2002-2003-ban a PHARE Access projekt keretében kilenc szomszédsági önkéntest toborzott és képzett ki, akik a városrészben lakók számára információkkal és ügyintézés segítségével álltak, s állnak rendelkezésre a mai napig, ezzel kiterjesztve és „karnyújtásnyira kihelyezve” a városrészbe a városban található szolgáltatásokat. A projekt részeként a felkészített szomszédsági önkéntesek bemutatására az Életfa Segítő Szolgálat Egyesület a Csapókerti Közösségi Házzal együttműködve szervezte meg az első Csapókerti Szomszédsági Napot. A rendezvény előkészítésében és lebonyolításában is nagy szerepet játszottak a szomszédsági önkéntesek. Tudásuknak megfelelően különböző tanácsadásokat tartottak (kertészeti, közbiztonsági, egészségügyi, szociális stb.), bemutatókat, aktivitásokat szerveztek, közte patchwork készítést, kézműveskedést, és természetesen bemutatták, megismertették az akkor induló szomszédsági önkéntes tevékenységüket. A rendezvényt színpadi, szórakoztató programok tarkították a Csapókerti Közösségi Házban működő művészeti csoportok közreműködésével. Ez a rendezvény a projekt végén, 2003 februárjában, a

Csapókerti Közösségi Ház nagytermében zajlott.

A II. Csapókerti Szomszédsági Nap szintén az Életfa Segítő Szolgálat Egyesület és a Csapókerti Közösségi Ház együttműködésében valósult meg, s a szomszédsági önkéntes program továbbfejlesztéséhez kapcsolódott 2006 szeptemberében, egy HEFOP-2.2 „Munkanélküliek reintegrációja önkéntesek bevonásával” projekt keretében. A projekt rövid távú céljai voltak: a lakossággal együttműködve olyan szolgáltatás-rendszer kialakítása, amely lehetővé teszi számukra a *helyi* problémák és szükségletek *helyi* kezelését; az önkéntes munka elterjesztése; a szervezett *önkéntség* megjelenése; Önkéntes

Központ kialakítása. Mindezek érdekében megszerveztük két év kihagyással második alkalommal is a Csapókerti Szomszédsági Napot. Ennek a rendezvénynek az előkészítésében és megvalósításában szintén hangsúlyos szerepet kaptak a szomszédsági önkéntesek és rajtuk keresztül a különböző lakossági tanácsadások és aktivitások, valamint a szomszédsági önkéntes program bemutatása, az önkéntesek bemutatkozása. A Csapókerti Közösségi Ház előtti utcaszakasz lezárásával, szabadterén zajlott a délutáni, esti rendezvény, amit a közösségi házban működő művészeti csoportok színpadi műsorai tették színesebbé, a városrészben működő civil szervezetek tevékenységükhöz illeszkedő bemutatókat, foglalkozásokat, tájékoztatókat tartottak, vagy éppen főzőversenyt szerveztek. A szomszédsági nap este utcabállal zárult.

Az előzmények másik vonala

1994-ben a Csapókerti Közösségi Ház társadalmiasítására, az intézményben működő körök, klubok, egyesületek együttműködés-

sével, közel 400 taggal létrejött „A Ház Baráti Köre” szervezet, mely véleményezési, javaslattevési jogkörrel rendelkezett a Csapókerti Közösségi Ház működésével, szakmai tevékenységével kapcsolatban és javaslatot tehetett az igazgató személyére. A Ház Baráti Körének tagsága önkéntes volt, s majd minden, a Házban működő civil szervezet tagjai beléptek a Baráti Körbe. 2007-ben egyesületté alakult a szervezet, mely ezt követően is szorosan együttműködik a Csapókerti Közösségi Házzal. Több jelentős projekt kötődik ehhez az együttműködéshez, például a „Miénk itt a tér!” – Liget téri park fejlesztése (sövényültetés, használaton kívüli szökőkút palástjának kifestése, virágültetés, Csapókerti Civil Emlékpark kialakítása); a Liget téri piknik; az önkéntesség elterjesztése; a Csapókerti Szomszédnapi Nap; a Csapókerti Civil Expó vagy a szomszédnapi nap terjesztése.

Csapókerti Szomszédnapi Nap

A Csapókerti Szomszédnapi Nap egy szombat délutántól estig megvalósuló szabadtéri

rendezvény, mely a városrésze kora őszi ünnepe, a Csapókerti Közösségi Ház nyári hónapok utáni „újraindítása”, a helyi civil szervezetek és az önkéntesség értékeinek bemutatása, a szervezetek összefogásának, együttműködésének eredménye, kötetlen találkozási lehetőség a városrészes lakosai számára.

A Szomszédnapi Napon a színpadon szóban is bemutatkoznak a helyi civil szervezetek. Ezen felül az előadóművészeti közösségek színpadi produkciókkal lépnek fel, a tárgyalkotók kézműves foglalkozást vezetnek, vagy bemutatót tartanak, a segítő tevékenységet végzők tanácsadásokat szerveznek, s az egyik egyesület bográcsozást, főzőversenyt hirdet. Továbbra is hang-

súlyos a szomszédnapi önkéntesek részvétele, úgy is, mint tanácsadást nyújtó csoport, s úgy is, mint az Állampolgári Részvétel Hete (ÁRH) kérdőívezést vállaló közösség (amíg az ÁRH erre az időszakra esett). Évente más-más intenzitással önálló programmal a helyi református gyülekezet is részt vállal a rendezvényből. Színes kavalkád, sok és változatos programmal, amit a helyi közösségek adnak össze. Hagyományosan este utcabál zárja a rendezvényt.

A szomszédnapi nap a Debreceni Művelődési Központ Csapókerti Közösségi Háza és a Csapókerti Baráti Kör Egyesület együttműködésében valósul meg évről évre, a Csapókerti Közösségi Házban működő valamennyi civil szervezet, önkéntesek aktív részvételével, szerepvállalásával.

A rendezvény elsősorban Debrecen-Csapókert városrészes lakosait és a helyi civil szervezetek tagjait szólítja meg. A forrásokat tekintve az utóbbi években az önkormányzati intézmény biztosítja a rendezvény technikai hátterét, s az utcabáli zenekar költségeit, míg a kommunikációs költségeket, a műsort és a szakmai tartalmat a helyi civil szervezeteket összefogó Csapókerti Baráti Kör Egyesület teremti elő.

PETŐ IBOLYA – Művelődésszervező, közösségfejlesztő szakember. Debrecenben született, és jelenleg is itt él. Legmagasabb iskolai végzettségét a Kossuth Lajos Tudományegyetemen szerezte 1997-ben, művelődési és felnőttképzési menedzser szakon. Több más civil szervezet mellett a Közösségfejlesztők Egyesületének tagja. 25 éven át dolgozott a Csapókerti Közösségi Házban, ahol az alább bemutatott jó gyakorlattá vált Csapókerti Szomszédnapi Nap kialakulásának, fejlődésének valamennyi fázisában kollégáival együtt vett részt. Emellett aktív szereplője volt a Hajdú-Bihar Megyei Önkéntes Központ létrehozásának, EU-s, HEFOP, TÁMOP projekteket vezetett, közösségfejlesztőként egy lakótelepi projektben is dolgozott, önkéntes pontot és kistéleplési civil szervezeteket mentorált. A Debreceni Egyetem Szociológia és Szociálpolitika Tanszékének tereptanára, a Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar közösségi animátor felsőfokú szakképzésének egyik tananyagfejlesztője, külső oktatója. Jelenleg a Debreceni Művelődési Központ Nagymacsi Közösségi Háza egységvezetője.